

[Socialministeren.]

tid for sygedagpenge, fiksering af bidragene for arbejdere og arbejdsgivere til de beløb, der nu findes i loven, således at hele merudgiften ved lovforslaget, herunder også udgifterne ved senere reguleringer af dagpengene, skal bæres af staten, og forlængelse af den periode, i hvilken der udbetales barseldagpenge.

Efter den nugældende lov udgør dagpengene til forsørgere 21 kr. pr. dag; fra 1. april 1964, altså i år, forhøjes de til 23 kr. pr. dag, og fra 1. april 1965 forhøjes de til 26 kr. pr. dag. Det lovforslag, vi behandler, erstatter dette faste dagpengebeløb til forsørgere med et beløb, der udgør 4 gange den gennemsnitlige faktiske timefortjeneste, således som denne meddeles af statistisk departement hvert år i januar kvartal. Denne regel vil for tiden give et dagpengebeløb på 28 kr. 12 øre. Hertil kommer forslaget om børnetillæg, som for tiden ville udgøre 4 kr. 16 øre pr. dag pr. barn, samt huslejhjælp, der skal svare til den faktiske husleje pr. dag. For ikke-forsørgere er der tale om lignende ændringer, men for over-skuelighedens skyld skal jeg undlade at nævne dagpengebeløbene her.

For finansåret 1964-65 anslås det, at den samlede udgift til sygedagpenge efter den nugældende lov vil blive på ca. 96 mill. kr., og heraf anslås det at statskassen skal betale 21½ mill. kr. Efter lovforslaget vil sygedagpengeudgifterne blive forhøjet meget stærkt dels ved større dagpengebeløb, børnetillæg og ved huslejhjælpen, dels fordi karenstiden skal ophæves. Udgifterne ville sandsynligvis stige med ca. 100 mill. kr., og hele denne merudgift skulle statskassen bære. Efter den nugældende lov skal arbejdsgivernes og arbejderens bidrag fastsættes således, at de skønnes at dække fem sjettedele af udgiften til sygedagpengeordningen. For 1964-65 anslås disse bidrag at ville blive 74,3 mill. kr. Med den samlede udgift, som lovforslaget vil give på op imod 200 mill. kr., vil bidragene altså kun dække omkring en tredjedel af udgiften. Lovforslaget ville altså meget kraftigt forrykke forholdet mellem arbejdsmarkedets parter og statskassen. Da den nugældende lov indeholder faste beløb for dagpengenes sats, foreskriver loven, at såvel disse bidrag fra arbejdere og arbejdsgivere som ydelserne

skal optages til overvejelse hvert tredje år. På dette tidspunkt skal der stilles forslag om en revision af dagpengenes størrelse, hvis den gennemsnitlige timefortjeneste for faglærte arbejdere afviger væsentligt fra gennemsnitslønnen ved lovens ikrafttræden.

Disse revisionsregler blev anvendt første gang i foråret 1963, og ved lov af 20. marts 1963 gennemførtes der som led i helhedsløsningen en etapevis forhøjelse af dagpengene til det beløb på 26 kr. til forsørgere, som jeg nævnte før; i forhold til den nugældende sats på 21 kr. svarer denne forhøjelse til den ændring, der er sket i den gennemsnitlige timefortjeneste, siden sygeforsikringsloven trådte i kraft. Ved samme lejlighed indførtes endog herudover en forbedring vedrørende karenstiden, en ændring, som jeg senere skal sige lidt om. Samtidig forhøjede vi arbejderens og arbejdsgivernes bidrag tilsvarende.

Ved fremsættelsen af de lovforslag, der indgik i helhedsløsningen, udtalte den højtærede statsminister bl.a., at den samlede løsning havde en indre sammenhæng og en social balance, og at det ikke ville være muligt at fjerne enkelte dele af løsningen eller ændre dem på en sådan måde, at denne sociale balance gik tabt. Tillige udtalte statsministeren, at også en begrænsning, et mådehold, i statens udgiftspolitik skulle yde et bidrag til helhedsløsningen. Da det er på denne baggrund, sygeforsikringsloven blev revideret i 1963, kan jeg ikke gå med til nu at ændre dagpengereglerne efter det foreliggende lovforslag, der som allerede nævnt ville medføre en meget stor forøgelse af statens udgifter til dagpengene.

Som det vil huskes, sigter helhedsløsningen jo på perioden indtil 1. april 1965. Foruden denne afgørende indvending mod lovforslaget vil jeg knytte nogle bemærkninger til enkeltheder i forslaget.

Indførelse af et særligt børnetillæg og særlig huslejhjælp vil betyde en væsentlig forandring af sygekasselovens princip om, at samtlige forsørgere modtager dagpenge med samme beløb. Dette princip i den nugældende lov bygger på indgående overvejelser i sygeforsikringskommissionen af 1954. Denne kommission lagde vægt på, at dagpengeordningen skulle være let at administrere for sygekasserne, og derfor opgav man i kommissionen at foreslå dag-